

Alt fer í køstin

Meginparturin av eitrandi burturkastinum, ið átti at verið skilt frá, endar í ovnunum á brennistøðunum, sigur Jákup Pauli Joensen á Heilsufrøðiligu Starvsstovuni. Brennistøðirnar hava fingið fleiri átalur fyri ikki at taka sundurskiljingina av burturkasti í álvara

- Um brennistøðirnar ikki gera meira fyri at skilja eitrandi burturkast frá tí, ið kann brennast, verður neyðugt at reinsa roykin frá brennistøðunum betur, og tað krevur fløgu fyri fleiri milliónir krónur.

Hetta sigur Jákup Pauli Joensen á Heilsufrøðiligu Starvsstovuni.

Sosialurin veit frá fólki, sum hava verið við sundurskiljum burturkasti á brennistøðini á Sandvíkahjalla. Tey hava skilt sundur eftir bestu samfyring, eitrandi tilfar frá tí, ið kann brennast. Tá tey hava latið burturkastið av hondum, er alt tveitt beint í ovnin. Jákup Pauli Joensen hevur frætt tað sama, og hann hevur tosað við brennistøðirnar um málið, men svarið er, at tað hendir ikki, og eigur í hvussu er ikki at henda.

Men tað hendir kortini. Skilið er tað sama á báðum brennistøðunum, heldur Jákup Pauli Joensen.

FLEIRI ORSØKIR

Herfyri var Heilsufrøðiliga Starvsstovan á fundi við umboðum fyri brennistøðirnar, og við á fundinum var ein serkønur, sum greiddi fólkunum frá, hví tað hevur so nógv at siga, at tað eitrandi burturkastið ikki fer í ovninum. Tað snýr seg ikki

bara um dálking men eisini um trygd og heilsu hjá teimum, sum arbeiða við ovnamar.

Jákup Pauli Joensen sigur, at tey ferð eftir ferð hava gjørt brennistøðirnar varugar við, at tær noyðast at skilja burturkastið sundur, men tað sigur tað sama. Orsøkin kann ikki vera onnur enn, at tey taka tað ikki í álvara.

Tað burturkastið, ið ikki eigur at brennast, skal savnast saman og sendast til Danmarkar. Brennistøðin á Sandvíkahjalla skal senda tað eitraða burturkastið av landinum.

Heilsufrøðiliga Starvsstovan hevur fingið upplýst, at í fjør fóru seks tons av slíkum burturkasti av landinum. Árið fyri var nøgdin 14 tons. Brennistøðin hevði ta frágreiðing til ta minni nøgdina í fjør, at árið fyri hevði nógv hópað seg saman.

- Sjálvt um tað er, er tað alt ov lítið. Okkara meting sigur, at tað er minni enn 10 prosent av burturkastinum, ið er eitrað, og átti at verið sent til Danmarkar, sigur Jákup Pauli Joensen.

Tað vil siga tað sama sum, at meira enn 90 prosent av eitrandi burturkasti fer í ovnamar.

EITRA MOLD OG ROYK

Hetta sæst aftur í roykinum, ið kemur upp úr brennistøðunum. Roykurin er sera eitraður. Hann kann reinsast betur, men tað skuldi verið meira skilagott at skilt tað eitraða tilfarið frá tí, sum kann brennast, áðrenn tað fer í ovnin. Og tað kevrur sum nevnt stóra fløgu at reinsa roykin betur.

At eitrandi burturkast fer í ovnamar, sæst eisini aftur á øskuni frá brennistøðunum. Øskan fer í tyrvingarpláss í haginum. Moldin har er nógv meira eitrað, enn hon átti at verið.

ADRA SKIPAN

Jákup Pauli Joensen er talsmaður fyri at fáa eina aðra skipan enn núverandi, har fólku skulu koyra eitrandi burturkast í ein posa fyri seg, og brennistøðirnar so syrgja fyri, at tað verður burturbeint á rættan hátt. Hann kundi hugsað sær, at tað kring landið vóru miðstöðir, ið tóku ímóti eitrandi burturkasti, og at handlar, sum selja eitrandi tilfar, hava skyldu til at taka ímóti tí aftur, t.d. máling-ahandlar.

Tí sum tað gongur nú, ber ikki til, heldur Heilsufrøðiliga Starvsstovan.

HVØRT UM ANNAD

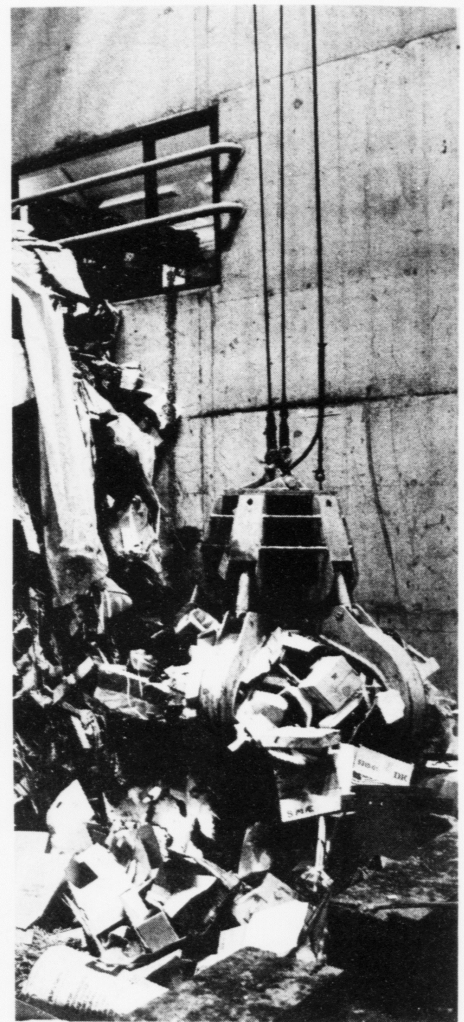
Tað vóru annars brennistøðirnar sjálvar, sum komu við uppskotinum um skipanina, at fólku skulu koyra tað eitrandi tilfarið í ein posa fyri seg. Og tí kann tað tykjast løgið, at brennistøðirnar ikki gera meira fyri at fáa skipanina at virka.

Tað er ikki óvanligt at siggja teir serligu bláu posarnar í ruskkonteynarum millum rusksposar við vanligum burturkasti. Og teir fara hvør um annan í ovnamar.

Tað mesta eitrandi burturkastið kemur frá bilverkstøðum og øðrum virkjum. Nógv kemur tó frá vanligum húsarhaldum, eitt nú reinsivni, málingaleivdir og battari.

BILÁI POSIN

Men fólku verða ikki hildin til at skilja burturkastið sundur. Ikki bara tað, at tey hava upplivað, at sundurskilt burturkast fer í sama bál. Men tað kann eisini vera sín søk at fáa hendur á tí

bláa posanum.

Ein maður sigur hesa søgu: Hann noyðdist at ringja triggjar ferðir til brennistøðina fyri at fáa ein posa. Posin kom í brævbjálva við 25 krónum í fri-merki á.

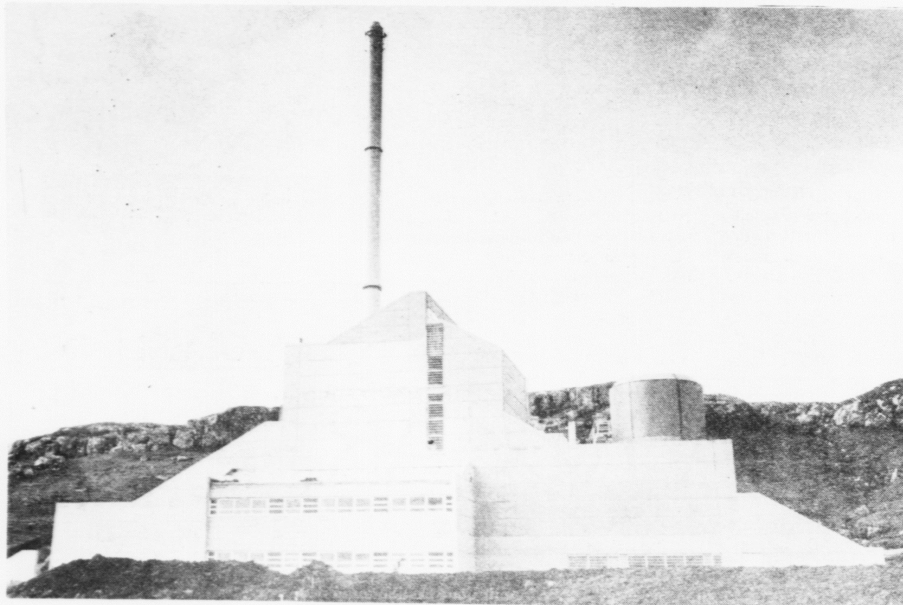
Maðurin koyrði síðan málingaleivdir og annað í bláa posan og koyrði hann sjálvur niðan á brennistøðina á Sandvíkahjalla. Meðan hann sá, varð posin tveittur í ovnin.

Stríðið við at skilja sundur og fáa hendur á bláum posan ger tann maðurin ongantið aftur.

Sosialurin royndi í gjár at fáa orð á Mikkjal Absalonsen, stjóra á brennistøðini á Sandvíkahjalla, fyri at fáa eina viðmerking, men maðurin er staddur útanlands.

randi

Eitrandi burturkast og burturkast, ið er egnad at brenna, endar hvørt um annað í sama køsti

BILRØKT
Plátu- og
Sproyтуverkstaður
Ger bil fyri fólk
úr bygd og í bý
Pf. BILRØKT
v/ Simin í Dali
Akranesgøta 11 - Tlf. 15556
OKKARA GÓÐSKA - TÍN TRYGD

Amnesty International,
Føroya Deild:

Skrivstovan í Vágshotni er opin mánadag, mikudag og friggjadag kl. 11-16. Tlf. 15816